

מדיניות בתנועה

תגובת המדינה לחוסר היענות למדיניות: מקרה החינוך הביתי

תקציר

מוקדו של מחקר זה הוא בתהליך המתרחש בעקבות חוסר ההיענות למדיניות, המביא לדו-שיח מתמשך בין המדינה לבין אזרחיה, דו-שיח אשר עשוי להוביל בסופו של יום לשינוי המדיניות והתאמתה לצרכי אוכלוסיית היעד. לצורך בחינה ממוקדת של תהליך שינוי המדיניות כתולדה של חוסר היענות, נבחרה תופעת החינוך הביתי כמקרה בוחן. בחינת שינוי המדיניות נעשתה תוך התייחסות לשלושת הרשויות, וניתוח התנהלותן אל מול תופעת החינוך הביתי. ניתוח הממצאים מצייר את התפתחות המדיניות המסדירה את החינוך הביתי על פני ציר הזמן, למן העת בה הכיר משרד החינוך בתופעה, לפני למעלה מעשרים שנה, ועד היום. ממצאי המחקר מלמדים כי המדיניות כלפי החינוך הביתי עברה שינויים רבים לאורך השנים, תוך שהיא מתגבשת ונעשית מפורטת יותר ומותאמת יותר למציאות המשתנה.

הגישה הרווחת כיום בספרות - כמו גם בקרב מעצבי המדיניות - רואה בחוסר היענות "בעיית יישום" שאותה יש לפתור באמצעים שונים להגברת היענות. תרומתו של מחקר זה היא בהוכחה כי חוסר היענות עשוי להוות דווקא הזדמנות לשינוי ושיפור המדיניות. מסקנות המחקר תומכות בטענה כי חוסר היענות למדיניות יכול לשמש כטריגר לשינוי מדיניות באופן שיתאים את המדיניות הקיימת וידייק אותה לטובת צרכי האוכלוסייה המשתנים.